

ชื่อเรื่อง	การศึกษาเปรียบเทียบนโยบายการบัญชี และการเปิดเผยข้อมูล ในหมายเหตุประกอบงบการเงินของบริษัทจดทะเบียน ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในอุตสาหกรรมพลังงาน และสาธารณูปโภค
ผู้จัดทำ	รังศิมา กันธิवाल
หลักสูตร	บัญชีมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร.รักษ์ พรหมपालิต
วันที่อนุมัติผลงาน	กรกฎาคม 2551
จำนวนหน้า	138
คำสำคัญ	นโยบายการบัญชี การเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

บทคัดย่อ

งบการเงินของกิจการจะถูกจัดทำขึ้นตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปหรือมาตรฐานการบัญชี โดยทั่วไปวิธีการบัญชีที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการบัญชีจะเป็นวิธีที่ต้องปฏิบัติ แต่ในบางกรณีอาจมีวิธีปฏิบัติที่อาจเลือกปฏิบัติได้ เพื่อเป็นทางเลือกให้กับกิจการได้เลือกวิธีปฏิบัติทางบัญชีที่เหมาะสม ซึ่งแต่ละวิธีจะส่งผลกระทบต่อการรายงานข้อมูลทางบัญชี ทำให้ข้อมูลทางบัญชีซึ่งเกิดขึ้นจากเหตุการณ์เดียวกันมีวิธีการรับรู้แตกต่างกัน วิธีการปฏิบัติทางบัญชีที่กิจการใช้ถือเป็นนโยบายการบัญชีของกิจการ ดังนั้นในการจัดทำและนำเสนองบการเงินของกิจการต้องเปิดเผยนโยบายการบัญชี ข้อมูลทางบัญชีและข้อมูลอื่นอย่างถูกต้องและครบถ้วน ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นและมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้ใช้งบการเงิน การศึกษาครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายการใช้นโยบายการบัญชี เหตุผลในการเลือกใช้นโยบายการบัญชี รวมทั้งการเปิดเผยข้อมูล โดยมีขอบเขตการศึกษาเฉพาะ เรื่อง หนังสือสัญญาและหนังสือสัญญา สิ้นค้าคงเหลือ ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และการรับรู้รายได้ ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในกลุ่มอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคเท่านั้น โดยใช้แบบสอบถามที่พัฒนาขึ้นเองเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผลการศึกษาในครั้งนี้สรุปได้ว่าบริษัทขนาดใหญ่ในกลุ่มอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคได้เปิดเผยนโยบายการบัญชีที่นำมาศึกษา ภายใต้หัวข้อ นโยบายการบัญชีที่สำคัญ แต่มีส่วนน้อยที่เปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงินเฉพาะเรื่องนั้น ๆ สำหรับการเลือกใช้นโยบายการบัญชี พบว่า วิธีการประมาณหนี้สงสัยจะสูญของทุกบริษัทใช้วิธีตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญจากร้อยละของยอดลูกหนี้ วิธีการคำนวณราคาทุนของสินค้าคงเหลือของบริษัทขนาดใหญ่ใช้ราคาสินค้าคงเหลือด้วยวิธีถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก สำหรับวิธีการวัดมูลค่าและการคำนวณค่าเสื่อมราคา ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์นั้น บริษัททั้งหมดใช้วิธีราคาทุนเดิมหักด้วยค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ โดยใช้วิธีเส้นตรงในการคำนวณค่าเสื่อมราคา การรับรู้รายได้ของบริษัท ที่มีรายได้จากการขายสินค้านั้น บริษัทส่วนใหญ่ใช้วิธีการรับรู้รายได้เมื่อส่งมอบสินค้าแล้ว และหากมีรายได้จากการให้บริการจะรับรู้รายได้ตามสัดส่วนของงานที่ทำเสร็จ อย่างไรก็ตามการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายการบัญชีส่วนใหญ่ได้ปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้องแต่ยังมีความแตกต่างกันในด้านรูปแบบและรายละเอียดข้อมูลที่เปิดเผย

ข้อเสนอแนะจากการศึกษาในครั้งนี้คือ ผู้จัดทำงบการเงินควรจัดทำให้เป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป เนื่องจากมีมาตรฐานการบัญชีในบางเรื่องที่มีวิธีปฏิบัติทางการบัญชีที่อาจเลือกปฏิบัติได้หลายวิธี ซึ่งแต่ละวิธีจะส่งผลกระทบต่อการแสดงฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของกิจการที่แตกต่างกันซึ่งขึ้นอยู่กับนโยบายที่แต่ละกิจการเลือกใช้ ดังนั้นผู้ใช้งบการเงินจึงจำเป็นต้องเข้าใจถึงผลกระทบจากการเลือกใช้นโยบายการบัญชีที่แตกต่างกันและเหตุผลที่สนับสนุนให้กิจการเลือกใช้ รวมไปถึงการเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงินที่มีความแตกต่างกัน ซึ่งอาจทำให้มีผลกระทบต่อตัวเลขในงบการเงินที่แตกต่างกันไปด้วย